

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Školka pro šťastný život

„Pomoz mi, abych to dokázal sám.“

Č. j. MSMK-ŠVPPV-2023

Sepsal: Bc. Petr Turek

Schválila: Mgr. Kristýna Turková

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
3. Pedagogický tým školy	4
4. Podmínky pro předškolní vzdělávání	6
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	13
6. Vzdělávací obsah	21
7. Přehled kompetencí	27
8. Návaznost předškolního a základního vzdělávání.....	30
9. Autoevaluace MŠ a hodnocení výsledků vzdělávání.....	31
10. Zdroje a východiska školního vzdělávacího programu.....	34

1. Identifikační údaje

Název školy:	Základní škola a mateřská škola Montessori Kampus, s.r.o.	
Adresa MŠ:	Základní škola a Mateřská škola Montessori Kampus, s.r.o.	
	Modrá třída + malá třída	Oranžová třída
	Husova 17	Husova 13
	370 05 ČESKÉ BUDĚJOVICE	370 05 ČESKÉ BUDĚJOVICE
Kapacita:	24 dětí + 10 dětí	24 dětí
Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole ve dvou provozovnách: 58 dětí		
Kontakty:	Bc. Petr Turek	Bc. Monika Holubová
Telefonní číslo:	731 933 349	734 634 499
E-mail:	petr.turek@montessorikampus.cz	monika.holubova@montessorikampus.cz
Web:	www.montessorikampus.cz	
IČ:	03742725	
Zřizovatel:	Základní škola a mateřská škola Montessori Kampus, s.r.o.	
Právní forma:	společnost s ručením omezením	
Sídlo:	Na Sádkách 1811/40, 370 05 České Budějovice	
IČ:	03742725	
Statutární zástupce:	Mgr. Kristýna Turková – ředitelka	
E-mail:	kristyna.turkova@montessorikampus.cz	
Tel.:	777 296 380	
	Bc. Petr Turek – jednatel	
E-mail:	petr.turek@montessorikampus.cz	
Tel.:	731 933 349	
Zpracovatelé ŠVP:	Bc. Petr Turek, Mgr. Kristýna Turková a kolektiv pedagogů MŠ	
Schválila:	V Českých Budějovicích dne 26. srpna 2023	
	Mgr. Kristýna Turková, ředitelka školy	
Počátek účinnosti:	1. 9. 2023	

2. Charakteristika školy

2.1 Lokalita, budovy a zahrada

Dvě třídy mateřské školy se nachází v přízemí dvou budov. Jedna smíšená třída se nachází v administrativní budově Husova 17, České Budějovice naproti hlavnímu vchodu na výstaviště a úzce spolupracuje s dětskou skupinou, která je součástí těchto prostor. Druhá smíšená třída je v administrativní budově Husova 13. Obě třídy jsou velice snadno dostupné MHD, disponují dvěma parkovacími místy před budovou a sedmi parkovacími místy za budovou na dvoře, do kterého je vjezd z ulice Na Sádkách.

Okna první třídy, která se nachází v administrativní budově Husova 17, jsou směřována do krásně udržované, tiché a klidné zahrady sousední restaurace Valmer a do tichého dvora. Hlavní vstup do mateřské školy je ze dvora. Před hlavním vstupem je možné zaparkovat kočárky, v předsíni se nacházejí botníky a vstupy na toalety pro dospělé a pro děti. Chodbou je přístup do šatny pro 36 dětí (24 dětí z mateřské školy, 12 dětí z dětské skupiny). Dále je z chodby vstup do třídy dětské skupiny a do třídy mateřské školy, která je velká 96 m², prosvětlená, s vyššími stropy, přehledná, větraná okny nebo rekuperační jednotkou. Mateřská škola dále disponuje ateliérem pro pohybové, výtvarné a jazykové aktivity dětí, hudebnou, výdejnou jídelna, kanceláři a skladem. Vstup do druhé třídy je ze zadní části budovy.

Druhá třída je umístěna v budově Husova 13, vchází se do ní ze zadní strany budovy chodbou do šatny a následně do prostorné třídy. V prostorách vchodu se nachází sklad, výdejna jídelna, toaleta pro dospělé, za třídou jsou toalety pro děti a kancelář.

Mateřská škola disponuje vlastní certifikovanou přírodní velikou zahradou s mnoha herními prvky, tee-pee, hračkami, ovocnými keři, zeleninovými a bylinkovými záhony a možností zahradničení. Snažíme se o přesun činností na školní zahradu, kde se děti seznamují s prvky environmentální výchovy při pozorování živé a neživé přírody. Ptačí budky, domečky z klaců, jarní či vánoční zdobení stromků, vánoční betlém a další aktivity, jsou pro naše děti smysluplnými činnostmi.

2.2 Historie a vývoj Montessori Kampusu

Mateřská škola je součástí Montessori Kampusu, který zahájil svoji činnost v roce 2009 a rozvíjí se stabilně. Vizí Montessori Kampusu je vytvářet bezpečné a podnětné prostředí pro děti od narození do patnácti let. Montessori Kampus proto poskytuje podporu rodinám od doby před narozením dětí do doby jejich dospívání a provozuje

- kurzy vzdělávání pro (budoucí) rodiče a veřejnost,
- program pro maminky s dětmi do osmnácti měsíců,
- montessori dílny pro batolata od osmnácti měsíců do tří let s rodiči,
- dětskou skupinu pro děti od osmnácti měsíců do tří let
- mateřskou školu a
- základní školu.

3. Pedagogický tým školy

3.1 Řízení mateřské školy

Ředitelka školy je odpovědná za odbornou úroveň vzdělávacího programu a jeho plnění. Společně s dalšími pedagogickými pracovníky vytváří školní vzdělávací program, který úzce navazuje na požadavky RVVP PV, z něhož se odvíjí třídní vzdělávací programy pro konkrétní skupinu dětí.

Při vedení zaměstnanců vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Názor spolupracovníků akceptuje a snaží se rozvrhovat pravomoci tak, aby všichni byli součástí teamu. Vede, koordinuje a motivuje celý kolektiv zaměstnanců.

Ředitelka školy je odpovědná za odbornou úroveň předškolního vzdělávání. Dle školského zákona a zákona o pedagogických pracovnících 563/2004 ve znění pozdějších předpisů o povinnosti pedagogických pracovníků se vzdělávat, vytváří podmínky a organizační zajištění chodu mateřské školy pro jeho dodržování. Zpětnou vazbou je přenášení nových poznatků a zkušeností do praxe a osobnostní přístup k dětem.

Mateřská škola úzce spolupracuje s Association Montessori Internationale (AMI) a Montessori Institute Prague (MIP). Tyto subjekty jsou klíčovými institucemi pro oblast Montessori pedagogiky. AMI založila sama Maria Montessori a tato organizace je správcem a ochráncem standardů pedagogiky Montessori. MIP byla zřízena v návaznosti na AMI a jejím hlavním úkolem je zprostředkování informací, nástrojů, zkušeností a spolupráce mezi pedagogy v České republice s přímou vazbou na AMI.

3.2 Složení týmu a pedagogické zajištění

- 1 ředitelka školy
- 1 učitel
- 2 učitelky
- 1 asistent pedagoga
- 1 školní asistent
- 1 speciální pedagog
- 2 provozní školní stravovny - výdejny
- 2 uklízečky

O děti v každé třídě pečuje minimálně jeden učitel s vysokoškolským nebo středoškolským pedagogickým vzděláním a jeden asistent, eventuálně dva, kteří se dále vzdělávají pomocí odborných pedagogických kurzů. Průběžné vzdělávání pedagogů je jedním z kritérií školy pro poskytování kvalitního vzdělávání dětí a žáků.

V případě potřeby a domluvy s rodiči mateřská škola spolupracuje s externími odborníky pro zajištění kvalitní péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, např. se speciální pedagožkou, školní či poradenskou psycholožkou, lékaři apod. Je tedy zajištěna komplexní péče o děti při jejich celodenním pobytu v mateřské škole.

Po většinu dne je dále k dispozici provozní jídelny-výdejny, která vydává stravu, a je obeznámena s principy Montessori pedagogiky tak, aby i její účast ve třídě byla v souladu se vzdělávacími cíli mateřské školy. V odpoledních hodinách dochází paní na úklid. Provoz zajišťuje ředitelka školy, administrativu administrativní pracovníce a třídní záznamy zajišťuje třídní učitelka.

Modrá třída: Žaneta Jirsová

Oranžová třída: Bc. Monika Holubová

3.3 Profesionální rozvoj a spolupráce

Pedagogové spolupracují při plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávání. Důležitou součástí profesního rozvoje je průběžné vzdělávání v Montessori pedagogice, sdílení zkušeností, hospitace, konzultace a společná reflexe pedagogické práce.

Škola podporuje odborný růst pedagogů a propojuje každodenní pedagogickou praxi s odbornou literaturou, kurzy, workshopy, webináři, konferencemi, Montessori vzděláváním, spoluprací s dalšími odborníky, sdílením dobré praxe, hospitacemi v jiných školách a interními školeními.

4. Podmínky pro předškolní vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

Prostory

Mateřská škola je tvořena dvěma přízemními třídami. Třídy školy jsou ve dvou, nedaleko od sebe umístěných budovách. Každé třídě náleží technické zázemí. Prostorné třídy jsou rozděleny na část se stoly a dětské koutky, prostor na odpočinek, umývárna s WC, šatna pro děti, prostory pro třídní učitelky, sklady pro hračky a výtvarný materiál, kuchyňka pro výdej stravy. Vytápění školy je centrální z místní teplárny.

- **Úkoly pro další období:** Pro skupinové a individuální činnosti jsou třídy velice dobře uzpůsobeny. Třídy jsou velice vkusně vybaveny, druhá třída je nová, vznikla v letních měsících v roce 2023. Úkolem do dalšího období je postupně dovybavit novou třídu.

Vybavení

Světlé a teplé prostory tříd jsou vybaveny lehkých, funkčním nábytkem, s dřevěnými stoly, židlemi a variabilními dětskými koutky vhodnými speciálně pro Montessori prostředí. Dětské ergonomické stoly a židle umožňují dětem příjemné a kvalitní sezení. Na podlahách je linoleum tam, kde děti studují, v ostatních prostorách, kde si děti hrají a spí, je kobercová krytina. Toalety a koupelny pro děti jsou zařízeny tak, aby vyhovovaly dětem a zajišťovaly potřebnou intimitu. Pro spánek jsou třídy vybaveny molitanovými matracemi s příkrývkami z dutého vlákna.

Vybavení a umístění pomůcek pro děti

Volná hra a nápodoba je důležitou součástí dětské osobnosti a proto jsou třídy vybaveny tak, aby si děti mohly samy vybrat pomůcku, nebo činnost která odpovídá jeho potřebě pro rozvoj. Pomůcky jsou na stabilních místech, děti mají dostatek kvalitních pomůcek a materiálů. Pomůcky jsou v dosahu dětí a veškerý materiál na určeném místě, což přispívá k bezpečné orientaci dětí. Mateřská škola disponuje montessori pomůckami pro naplnění potřeb senzitivních období (pro rozvoj jemné a hrubé motoriky, praktických aktivit, smyslové výchovy, matematické myšlení, jazykového rozvoje a kultury). Třídy jsou vybaveny také pianinem a elektrickým keyboardem.

- **Úkoly pro další období:** Průběžné doplňování pomůcek v rámci vzdělávání dětí v Montessori.

Zahrada a hřiště

V zahradě mohou děti využívat pískoviště, dřevěné hranoly pro velké stavby, skluzavku a lezeckou stěnu, pochozí hranoly, hrazdy, lanovou stěnu a další. Nachází se zde vzrostlé stromy, pergola a sedmimetrové tee-pee poskytující stín. Sezení se poskytuje na čtyřech různých místech. Součástí vzdělávání a rozvíjení uvědomění koloběhu v přírodě jsou záhony s jedlými rostlinami a ovocné keře.

Bezpečnost a hygienické normy

Prostory mateřské školy zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno ve velice dobré kvalitě, splňuje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, osvětlení, hluku, alergizujících či jedovatých rostlin apod.

4.2 Životospráva

Mateřská škola odebírá obědy z vývařoven, které vaří z čerstvých surovin. Jídelníček je vyvěšen v předsíni mateřské školy. Strava je plnohodnotná, vyvážená a děti se částečně podílejí na přípravě svačin. Dětem je podáváno dostatečné množství ovoce, zeleniny, mléčných výrobků, obilovin, luštěnin, drůbeže, ryb. Stravování se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy o školním stravování. Děti mají svačiny připravované v MŠ a to průběžné, tzn. že dopoledne a odpoledne je vyhrazen časový blok, kdy se každé dítě může obsloužit a najíst se v době, kdy má hlad. Zároveň se dohlíží na to, aby se každé dítě nasvačilo a dodržovalo pitný režim. Děti mají celý den k dispozici vodu a čaj. Čas oběda je daný.

Zájem a samostatnost u jídla se podporuje tím, že si děti samy připravují na stůl. Vedou se k tomu, aby si naservírovaly jen tolik jídla, kolik sní, raději méně a vícekrát si přidat. Učí se nevytvářet zbytečný odpad. Do jídla však nejsou nuceny. Respektují se stravovací potřeby a návyky každého dítěte.

Donášení jídla a pití z domova je z hygienických důvodů zakázáno. Děti jsou denně dvě hodiny na čerstvém vzduchu.

Děti se mohou volně pohybovat po třídě, v době pobytu venku mají volnou nebo volitelně-organizovanou činnost (zahradničení pod vedením pedagoga). Děti jsou denně dvě hodiny na čerstvém vzduchu. Program se přizpůsobuje počasí.

4.3 Psychosociální podmínky

Hlavním cílem MŠ je utvářet kvalitní a podnětné prostředí pro dítě, které bude stimulovat jeho vývoj a jeho fantazii a tvořivost. Jsme správným vzorem. Dodržujeme režim dne, který pomáhá dítěti cítit pocit jistoty. Předkládáme podněty, které nejsou rigidní, ale proměnlivé a tím reagujeme na aktuální potřeby dítěte.

Pomáháme dítěti s utvářením prvotních sociálních vztahů. Podporujeme u dětí prosociální chování a vzájemnou kooperaci. Uplatňujeme empatický přístup. Respektujeme individualitu dítěte.

Necháme každému dítěti zažít pocit úspěchu a důležitost a tím podporujeme rozvoj zdravého sebevědomí zdravých a sociálních vztahů. Na konci svého předškolního období chceme, aby děti dle svých dovedností a schopností dosáhly kompetencí uvedených v RVVPV v nejvyšší možné míře.

Protože jsme Montessori škola, využíváme především vědeckých poznatků z neuropsychologie o vývoji mozku dítěte a Montessori pedagogiku, které se vzájemně podporují. V rámci našeho

vnitřního přesvědčení, vzdělání a každodenní praxe uplatňujeme principy vytváření bezpečného a podnětného prostředí, které je optimální pro celkový rozvoj dítěte:

- laskavý a důsledný přístup dospělého
- pečlivě a vývojově vhodně připravené prostředí
- udržování pořádku a řádu ve věcech a rutinách
- respekt k individuálnímu tempu dítěte při zvládání nových věcí
- volnost pohybu a komunikace
- možnost volby v každém okamžiku
- podpora zájmů dítěte
- spolupráce

4.4 Organizace dne

Do mateřské školy jsou děti přijímány v souladu s vyhláškou č. 14/2006 o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a vnitřní směrnici školy o přijímání dětí do mateřské školy.

Provoz mateřské školy je od 7.30 hod do 16.00 hod.

Od 8:30 hod. do 15:45 hod, tedy v době nejvyšší naplněnosti školy, jsou děti ve svých třídách se svými třídními učitelkami. Volný výběr a hra v rámci připraveného prostředí a pravidel, kdy se děti postupně schází do mateřské školy a denně si sdělují své nové prožitky a novinky je většinou do 8.15 hod. Děti při volných činnostech společně komunikují, vybírají si pomůcky podle chuti, prohlížíjí a čtou knížky, výtvarně tvoří. Děti se při aktivitách učí sociálním dovednostem, domluvě, mezilidským vztahům. Platí dohodnutá pravidla, respekt k činnosti druhého-nebořím, nenarušuji. Příchod a odchod dětí není vymezen, vychází z potřeb rodičů. V případě požadavku na docházku dítěte v určitou hodinu z důvodu doplňkového programu školy, jsou rodiče vždy informováni prostřednictvím osobního rozhovoru, webových stránek. Optimální příchod do mateřské školy do 8.15 hod. Po této hodině bývají pavilony z bezpečnostních důvodů uzamčeny.

Individuální a skupinové činnosti v různých oblastech vzdělávání probíhající během dopoledního pracovního bloku (po příchodu do třídy) jsou sledovány a v případě potřeby řízeny či usměrňovány pedagogickým pracovníkem. Ranní rituály, komunitní kruhy, povídání, společní přivítání a ranní cvičení probíhají v průběhu dopoledne se všemi dětmi nebo v malých skupinách. Ve třídě jsou standardně dva pedagogičtí pracovníci kromě doby odpočinku.

Uspořádání dne vychází z potřeb dětí. Dětem se umožňuje spontánní činnost a programová činnost se zařazuje během dopoledne podle připravenosti dětí. Vlastní práce s dětmi respektuje osobní dispozice dítěte, což znamená, že se s dětmi pracuje převážně individuálně nebo v menších skupinách. Děti se mohou volně pohybovat po své třídě, po dohodě s učitelkou i v dalších částech MŠ.

Způsob organizace her, aktivit, experimentování, skupinové, individuální a frontální činnosti je přímo zakotven v systému Montessori. Dětem umožňuje vlastní tempo, dostatek času, podnětné prostředí, orientaci v prostředí, což napomáhá získat samostatnost a nezávislost.

Každodenně je zařazen dvouhodinový pobyt a volný pohyb dětí venku. Při nevhodném počasí je možné mít pohybové aktivity ve třídě po malých skupinách dětí. Pobyt venku je přizpůsoben potřebám dětí, počasí a čistotě ovzduší.

Oběd a svačinky jsou v pevně stanovené době.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Děti odpočívají v části třídy s kobercem-na matracích. Odpolední relaxace probíhá poslechem tiché relaxační hudby nebo čtením příběhů. Potřeba spánku není u všech dětí stejná. Děti podle své potřeby mají možnost spánku nebo jen relaxace s možností prohlížení knížek. Komunikace probíhá šeptem. Platí pouze pravidlo nerušit v tomto čase ty děti, které potřebu spánku mají.

Po odpolední svačině se děti volně věnují činnostem, v případě teplého počasí odchází na školní zahradu a pískoviště, odkud si je rodiče vyzvedávají.

Snažíme se vyvarovat zbytečnému spojování tříd do jiných tříd. Pokud ke změnám v organizaci dochází, jsou děti i rodiče seznámeni předem.

Režim dne: Časy jsou pouze orientační, učitelky mohou pružně reagovat na situaci ve třídě.

7.30 – 8.15 scházení dětí volná hra, pracovní cyklus

8.15 – 8.30 cvičení a pohybové hry

8.45 – 9.30 pracovní cyklus, průběžná svačina

10.00 – 12.00 pobyt venku

12.00 – 12.30 oběd

12.30 – 14.30 pohádka, odpočinek, klidové činnosti pro malé děti

13.00 – 15.00 odpolední pracovní blok/kroužek, průběžná svačina

15.00 – 16.00 pobyt venku

4.5 Spolupráce se zákonnými zástupci

Všichni v mateřské škole si zakládají na srdečném osobním přístupu k rodině každého dítěte a snaží se o navázání oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochoty spolupracovat. Rodiče se po domluvě s učitelkou mohou účastnit programu v mateřské škole se svými dětmi kdykoliv během dne.

Učitelé využívají nabídky rodičů při zajišťování např. zajímavé přednášky z oboru nebo pomoci při výtvarných a pracovních dílnách, společné pečení v předvánočním čase, společné pracovní dílny v zahradě apod.

Individuální schůzky

Během školního roku vypisujeme dva až tři týdny individuálních schůzek, na které se rodiče hlásí přes internetový portál nebo přihlášením k určitým časům na seznamu v předsíni školy. Rodiče se informují o pokrocích svého dítěte.

Hromadné informační schůzky pro rodiče

Na společných setkáních, která se organizují dvakrát za rok, jsou rodiče informováni o obecném dění ve škole a organizaci vzdělávání. Mohou se volně vyjádřit k programu školy a navrhnout změny či zlepšení.

Akce pro celou rodinu

Při příležitosti svátků připravují učitelé a pomocný personál společně s dětmi akce pro celou rodinu. Jsou to drakiáda, vánoční besídka, karneval, velikonoční jarmark, Kampus run a závěrečná zahradní párty. Cílem je vytvářet příjemné vztahy s rodinami na základě společných zážitků a důvěry v rámci školního prostředí.

Semináře a setkání pro dospělé, spolupráce s odborníky

Nabízíme kurzy pro veřejnost v oblasti vzdělávání dětí a kontaktujeme rodiče s odborníky v pedagogické, sociální a psychologické oblasti.

4.6 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření tak, jak je uvedeno v § 16 zákona 561/2004 Sb. a ve vyhlášce 27/2016 Sb. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání upravovány tak, aby maximálně vyhovovaly jejich možnostem a potřebám. Mateřská škola se snaží vytvořit optimální podmínky a prostředí pro práci s těmito dětmi, respektuje jejich individuální potřeby a personál se snaží volit metody a prostředky práce tak, aby byly pro dítě maximálním přínosem. Mateřská škola vytváří podmínky a prostor pro vzdělávání všech dětí. Právě při realizaci individuálního přístupu k dětem, který vychází z principů pedagogiky Marie Montessori-respektování senzitivních fází ve vývoji dítěte, polarita pozornosti, možnosti výběru, volná práce dětí a připravené prostředí-je zajištěno, že vhodné a přiměřené podmínky jsou zajištěny všem dětem s individuálními možnostmi a hranicemi. Personál proto také úzce spolupracuje s dalšími odborníky, jako jsou pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogické centrum, klinický logoped, psycholog a na základě jejich doporučení volí další individuální kroky ve vzdělávání dětí se speciálními potřebami.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, jsou cíleně podporovány v osvojování českého jazyka. MŠ využije podpůrný materiál při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka „Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání“. Při práci s celou třídou, v níž se nacházejí děti, které se český jazyk učí, volí pedagog vhodné didaktické postupy a cíleně podporuje dítě v osvojování českého jazyka.

Jsou-li ve třídě alespoň čtyři děti v předškolním povinném vzdělávání s nedostatečnou znalostí českého jazyka, zřídí ředitelka mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je pak rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Snažíme se o podporu nadaných dětí, rozvíjíme jejich nadání i potenciál. Snažíme se o maximální rovnoměrný rozvoj dítěte. Pokud vzdělávání těchto dětí vyžaduje podpůrné opatření, zařídíme jejich realizaci. Při práci s těmito dětmi upravujeme dílčí cíle tak, abychom zajistily rovnoměrný rozvoj dítěte a zároveň podpořily jeho silné stránky. Děti nadané pracují podle vypracovaného plánu pedagogické podpory, který je vytvořen ve spolupráci s PPP a rodiči. Děti s mimořádným nadáním vykazují, mimo jiné, mimořádnou úroveň vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Při práci s nadanými dětmi dbáme na uspokojování zájmů a potřeb těchto dětí, jedině pak se bude jejich poznání rozvíjet na úrovni odpovídající jejich možnostem. Zároveň tyto děti vedeme k tomu, aby se naučily pomáhat kamarádům, aby to, co dokáží, navíc věnovaly ve prospěch ostatních a přivýkaly nejen větší samostatnosti, ale i větší odpovědnosti.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V zájmu dětí do tří let se úzce spolupracuje s dětskou skupinou, která je nedílnou součástí konceptu Montessori Kampus. Dětská skupina pro děti do tří let přímo sousedí s třídou mateřské školy, ve které je kapacita 12 dětí na 2 chůvy. Děti v dětské skupině se připravují ve stejném pedagogickém stylu a těží z větší pozornosti chův, které jsou ve speciálně připravené třídě schopny uspokojit potřeby dvouletých dětí snadněji.

Děti z dětské skupiny se se svými budoucími kamarády z mateřské školy setkávají ve společných prostorách v předsíni, na chodbě, v šatně, v dětské koupelně a na zahradě. Navazují tak kontakt při společných činnostech, což jim později usnadní přestup do třídy mateřské školy mezi tříleté a starší děti.

Ve chvíli, kdy je dítě nasyceno péčí chův a aktivitami v dětské skupině, po dohodě s rodiči plynule přechází do kolektivu starších dětí v mateřské škole, kde je již vyžadována jistá míra

samostatnosti (sebeobsluha při jídle, na toaletě a při oblékání) a autoregulace (např. schopnost počkat s okamžitým uspokojením, řídit se pravidly apod.).

4.7 Podmínky pro výuku cizího jazyka

Děti se jednou týdně účastní odpoledního kroužku angličtiny vedeného metodou Jolly Phonics. Cílem je pozitivně děti motivovat a vybudovat kladný vztah k anglickému jazyku. Výukové pomůcky, které lektor používá v hodině, jsou následně dětem k dispozici v rámci připraveného prostředí třídy mateřské školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize

- **VZÁJEMNÁ SPOLUPRÁCE**
- **VSTŘÍCNÁ KOMUNIKACE**
- **VZÁJEMNÝ RESPEKT A TOLERANCE**
- **SPOLEČNÁ RADOST A SDÍLENÍ**

5.2 Filozofie školy

V mateřské škole vytváříme prostředí, které je pro děti zdrojem úspěšnosti a uspokojení. Děti tak získávají návyk pracovat s plným nasazením, trpělivě, tvořivě a s iniciativou. Toto vše je učíme na činnostech, které děti baví, protože mají smysl a dávají jim prostor pro vlastní rozhodování. Vzdělávací systém Montessori vychází z potřeb malého dítěte, učí ho rozvíjet jeho přirozené schopnosti a smyslové vnímání. Je výsledkem dlouholetého hledání a ověřování metod vzdělávání malých dětí v předškolních zařízeních a školách, ale také v rodině. Rodiče upozorňuje na závažnost jejich poslání, připomíná, že láskyplným a nerepresivním přístupem k dítěti mohou kladně ovlivnit život celé společnosti i budoucnosti lidstva. Naším cílem je, aby se všechny děti u nás ve školce cítily dobře, radostně a bezpečně a učily se samostatnosti. Snažíme se jim být příkladem v komunikaci, respektu a naslouchání. Chceme každodenně děti učit prožívat společnou radost. Máme snahu docílit, aby nám spolu ve školce bylo dobře a aby u nás každý našel své místo a zároveň aby děti prožily sounáležitost se skupinou.

Motto: „Pomoz mi, abych to dokázal sám“.

5.3 Cíle

- spokojený učitel, spokojené dítě
- klidné, bezpečné, radostné a podnětné prostředí pro všechny
- všestranný rozvoj dítěte

Cíle konkrétní

- vlídný a empatický přístup k dětem i ke kolegům
- individuální přístup podle potřeby dítěte
- utvářet pozitivní klima ve třídě a podporovat zdravé sebevědomí dítěte
- rozvoj dítěte a jeho učení a poznání formou zážitkového a prosociálního učení
- rozvoj respektující komunikace a jasná pravidla

Metody a formy vzdělávání

Vzdělávací strategie vycházejí z Montessori pedagogiky a současně respektují pojetí předškolního vzdělávání podle RVP PV. Dítě je aktivním účastníkem svého učení. Pedagog připravuje prostředí, pozoruje, nabízí, prezentuje, podporuje a podle potřeby zasahuje. Významnou roli mají samostatná práce, volba činnosti, opakování, práce s konkrétním materiálem, hra, pohyb, pobyt venku, pozorování, experimentování, rozhovor, spolupráce a vlastní objevování.

Při práci se využívají individuální, párové, skupinové i společné formy. Frontální práce není hlavním organizačním způsobem vzdělávání. Pedagogové využívají také situační učení, spontánní učení, projektové a badatelské prvky a každodenní praktické činnosti.

Základním prostředkem výchovně vzdělávací práce je **hra**.

Formy:

- individuální
- skupinové a kooperativní
- frontální / hromadné /
- formy uskutečňujeme ve všech činnostech a situacích během celého dne a dbáme na vzájemnou
- provázanost a vyvážený poměr uvedených forem.

Metody:

Nápodoba, vysvětlování, vizuální předvedení, vyprávění, rozhovor, dialog, diskuze, práce s knihou a jiným textovým materiálem, pozorování předmětů a jevů, pokusy, předvádění činností, využití DVD a výchovně vzdělávacích programů, vzdělávací PC programy, nácvik pohybových a pracovních dovedností, grafické a výtvarné činnosti, hraní rolí, dramatizace, didaktické hry.

Prostředky:

Samostatné tvořivé hry, spontánní pohybové aktivity, kooperativní a námětové hry, dramatizační hry, pohybové hry, psychomotorické hry a cvičení, hudebně pohybové hry, grafická cvičení, výtvarné hry, experimentální, situační hry a učení, kooperativní učení, ocenění, hodnocení, akce školy.

5.4 Montessori pedagogické principy v každodenní práci

Průběžné cíle

Od počátku školního roku je důležité dbát na vytváření správných vztahů mezi dětmi a vztahů mezi dětmi a pedagogy. Být vzorem, pomocí zdořilostních lekcí a na konkrétních způsobech chování a jednání dětí vysvětlovat a pomáhat jim osvojit si pravidla společenského soužití. Velmi důležité je upozorňovat a společně se všemi dětmi si všímat a pojmenovávat kladné projevy chování a jednání, ocenit sebe navzájem, své osobní pokroky i společné pokroky společnosti dětí a dospělých.

Děti se během dne neučí jenom společenskému soužití, ale také rozvíjejí své praktické dovednosti, smyslové vnímání, matematické a jazykové cítění a povědomí o kultuře a planetě Zemi. Děti využívají bohatě vybavené prostředí Montessori třídy do té míry, do které jsou ochotné bádát, zkoumat, objevovat. Jsou-li děti i doma vedeny k samostatnosti a odpovědnosti, nalézání konstruktivních řešení na své každodenní situace a nemanipulující komunikaci, bude se jim o to více dařit také při činnostech, které vyžadují zapojení pozornosti, pečlivosti, pozorování a trpělivosti. Všechny tyto dovednosti jsou důležité nejen pro školní úspěch, ale také pro zvládání výzev v životě dospělého. Cílem je děti pečlivě pozorovat, sdílet pozorování s kolegy, poskytovat dětem potřebné podněty k celostnímu růstu a spolupracovat s rodiči v jejich prospěch.

Pravidla společenského soužití

- Respektuji společně domluvená pravidla našeho společenství.
- Pečuji o sebe, druhé lidi i prostředí a vyjadřuji se laskavě.
- Mluvím pravdivě, dodržuji, co slíbím, a zachovávám důstojnost ostatních lidí.
- Aktivně naslouchám druhým a poslouchám odpověď na svoji otázku.
- V případě potřeby pomáhám. O pomoc mohu kdykoli požádat.
- Když něco potřebuji jinak, něco změnit, vyvolám konstruktivní diskusi.

Rozvíjení dovedností za předpokladů

- Prostor – připravené vzdělanými AMI pedagogy
- Dítě – připravené z domova, aktivní, zvědavé, spolupracující
- Dospělý – umí pozorovat, nabízí činnosti, dává dětem prostor k sebevyjádření

Montessori cestou k naplnění lidského potenciálu

V současné době se velmi hovoří o naplnění potenciálu dětí. Proto je třeba dobře znát psychologii dětí, jejich vývojové potřeby a kritéria prostředí, které podpoří vývoj dětí. Obecně se schopnosti dětí velice podceňují, ale s novými poznatky z neurovědy víme, že k dosažení optimálního celostního vývoje dítěte do šesti let v prostředí mateřské školy i domácího prostředí je zapotřebí několika jednoduchých principů.

Připravené prostředí

Připravené prostředí znamená, že děti mají malý nábytek uzpůsobený jejich věku a všechny pomůcky jsou jim dostupné. Ve chvíli, kdy touží s něčím pracovat, učitel jim je k dispozici pro první ukázkou práce s pomůckou a pak nechává dítě pracovat s danou aktivitou tak dlouho, jak chce. Opakování je žádoucí, protože rozvíjí soustředění, trpělivost, přesnost a koordinaci pohybů. Ve chvíli, kdy dítě s danou pomůckou dopracuje, vrací vše zpět na své místo. Buduje si návyk, že práce končí uklidem.

Pomůcky a aktivity jsou vývojově vhodné, praktické, estetické, jednoduché, čisté, kompletní, barevně kódované a připravené na táckách či v krabičkách, aby si je dítě mohlo odnést na svůj pracovní kobereček nebo na příjemné místo u stolu. V určených policích je dostatečné množství věcí na doplnění zásob. Dítě tak může svoji činnost řídit bez zásahů dospělého tak,

že si vytvoří návyk řídit sama sebe a sledovat své zájmy. Zároveň se v mateřské škole rozvíjí sociální citění, takže dítě je schopné sledovat i potřeby ostatních a učit se pomáhat tam, kde je třeba.

Každá pomůcka má své místo v polici a v oblasti, která je logicky uspořádaná do celků, a to od jednodušších aktivit po ty složitější. Oblasti a jednotlivé pomůcky jsou popsány níže. Učitelé vyměňují pomůcky a aktivity na základě individuálních a skupinových zájmů a reagují na aktuální potřebu dětí. Principy práce učitele s dítětem a s pomůckami, které dětem pomáhají ke zvládnutí jednotlivých kompetencí, jsou následující.

Trojstupňová výuka

Tato metoda je vhodná zejména pro předškolní věk, případně pro plynulý přechod některých dětí do základní školy.

- Pojmenování učitelem - označení živočichů, rostlin, předmětů, jevů, dějů, ...
- Znovupoznání - procvičení s dítětem (nejdůležitější etapa); dítě dává k pojmu předmět, obrázek, slovo, číslice apod.; učitel uplatňuje různorodost nápadů k procvičení.
- Aktivní ovládání - je vlastně kontrola, zda dítě vše pochopilo a problému rozumí. Pojem přichází od dítěte. Učitel dítě nezkouší a nehodnotí, ale klade autentické otázky.

Izolace jedné vlastnosti

Je to základní didaktický princip pedagogiky Marie Montessori. Izolovaná vlastnost musí být zřetelně vyjádřená, aby vzniknul a vyniknul snadno postižitelný rozdíl. V případě smyslové pomůcky růžová věž, která obsahuje 10 růžových krychlí, se jedná o velikost – ta se mění od největší krychle po nejmenší v pravidelném intervalu, navíc zohledňuje desítkovou soustavu (největší krychle má 1000 cm³, nejmenší krychle má 1 cm³).

V dalších úkolech se jiná kvalita stupňuje. V případě, kdy se dítě učí barvy, rozlišuje nejen barvy mezi sebou (modrá, červená, žlutá), ale také jejich odstíny. Podobný princip můžeme sledovat u sluchových válečků, hmatových a hmotnostních destiček a dalších. Výrazný rozdíl se postupně zmenšuje, úkoly jsou stále obtížnější, dítě při jejich plnění dosahuje větší vnímavosti a pozornosti. Vrcholem jeho práce je abstrakce: jazyk.

Práce s chybou

Základním postupem při činnosti v předškolním vývojovém období je imitace a pokus a omyl. Dítě se učí v obou případech – v situaci omylu i v situaci správného řešení. „NE“ mu poskytuje právě tolik informací jako „ANO“. Chyba je chápána jako běžný, přirozený projev v procesu učení, jako užitečná součást řešení problémů a jako bohatý zdroj nových poznatků.

Materiály a pomůcky mají být připraveny tak, aby si dítě vždy samo mohlo zkontrolovat správnost řešení, najít a opravit chybu.

Různé formy kontroly chyb jsou

- mechanická kontrola chyb pomocí smyslového materiálu
- kontrola chyby pomocí zdokonalené činnosti opakujícím cvičením
- kontrola chyb porovnáním vlastní práce s předlohami.

Děti nejsou za chyby trestány nebo záporně hodnoceny. Učitel by neměl používat negativní hodnocení, ale například nabídnout dítěti znovu tentýž materiál, aby mělo možnost si samo všimnout svých chyb a opravit je. Jaký druh opravy chyby je zvolen, závisí na dítěti, na materiálu, na druhu cvičení a na celkové situaci ve skupině.

Vlastní objevování poznatků samotným dítětem

Vlastní objevování poznatků samotným dítětem je klíčový princip výchovně vzdělávací činnosti Montessori pedagogiky. Potřeba učit se, porozumět okolí, vyznat se souvislostech je v nás zakódována přímo geneticky. Při výchově a učení stačí respektovat individuální vývoj a využít senzitivní fáze každého dítěte.

Senzitivní fáze jsou zvláštní období vnímavosti k získávání určitých schopností. Trvají jen určitou dobu a nenávratně se zakončí, ať už jsou využity nebo ne. Člověk se nikdy jistě věci tak jednoduše nenaučí, jako v odpovídající citlivé fázi.

Polarita pozornosti je maximální koncentrace na určitou práci. Pokud je dítě takto zaujato, nemá být vyrušováno a má mu být poskytnut dostatek času, aby práci samo dokončilo.

Pro samostatnou práci se občas používá také označení volná nebo svobodná práce, protože dítě si může zvolit:

- Co: jaký materiál si vybere, jakou oblast, s čím bude pracovat, v čem se chce zlepšit a co se chce učit, o čem chce získat další informace.
- Kde: vybírá si místo, kde bude ve třídě pracovat.
- Kdy: dítě nepracuje na povel či podle ostatních, ale motivuje ho jeho polarita pozornosti; každé dítě je na určitou věc „naladěno“ v jinou dobu.
- S kým: může pracovat samo, ve dvojici, ve skupině, s učitelem.

Volná – svobodná práce však neznamená, že dítě střídá činnosti bez ukončení nebo nedělá nic. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě. Učitel děti pozoruje, reaguje na jejich chování, koordinuje činnost dětí a musí využít své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme. Pokud chce dítě pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá – samo se svobodně rozhodne – je jeho povinností dodržet daná pravidla. Učitelky vedou děti k sebedisciplíně – kompetenci potřebné nejen pro praktický život, ale pro život jako takový.

Přístup dospělého

Učitelka (učitel) je spíše jakýmsi průvodcem na cestě životem dětí. Nestojí v čele třídy, ale snaží se o předání kompetencí dětem. Je pojítkem mezi dětmi a prostředím a kulturou. Je si vědom senzitivních období, polarity pozornosti a umí najít správnou rovnováhu mezi individualitou

dítěte, společenskými požadavky a potřebou dítěte stát se součástí skupiny a být schopen přináležet.

Klíčový je

- princip vlastního objevování poznatků samotným dítětem. Výhodiskem je komunikativní a partnerský postoj učitelky (učitele) k dítěti, založený na pochopení a porozumění, respektu, úctě, toleranci, lásce a trpělivosti;
- utváření vztahu dospělého k dítěti, respekt k jeho individualitě; pojetí učitele jako rádce a partnera, který pomáhá, iniciuje, organizuje, nabízí a inspiruje;
- individuální přístup k dítěti, podporování jeho potřeb a zájmů, rozvoj jeho osobnosti a sebeutváření;
- svoboda dítěte a podpora jeho iniciativy, pohybu a volby činnosti; současně s výchovou k zodpovědnosti za vlastní jednání;
- vedení dětí k aktivnímu, samostatnému a efektivnímu vzdělávání, získávání zkušeností kontaktem se světem;
- respektování senzitivních období, polarizace pozornosti, tempa a časové potřeby každého dítěte;
- připravené prostředí – montessori program a materiály, proces osvojování poznatků;
- celostní učení;
- respektování, spolupráce a pomoc mezi dětmi;
- vedení dětí k sebeuspokojení z práce a uvědomování si svých možností;
- aktivní partnerství s rodiči, otevřenost školy vůči širokému okolí.

Utváření vztahu dospělého k dítěti

Chování učitele k dítěti musí být vždy plné respektu k jeho individualitě jako k hotovému člověku. Dospělý vede dítě k poznání a rozvíjení přijatelných vlastností skrze vlastní zkušenost. Je rádce a rovnocenný partner, který dítěti pomáhá na jeho cestě objevování a učení se, projevuje maximální vstřícnost, otevřenost, trpělivost k dítěti.

Práce s pochvalou, odměnou a trestem

Vztah dospělého a dítěte v Montessori pedagogice a výchově předpokládá láskyplný přístup učitele ke každému dítěti. Učitel se snaží používat diferencovaně jazyk tak, aby nehodnotil a neposuzoval, ale dával přitom najevo, že dítě získalo novou dovednost nebo mu projeví náklonnost, účast.

Každé dítě potřebuje pocit jistoty, bezpečí, úspěšnosti, aby si ho někdo všímal a aby mělo radost a cítilo sebeuspokojení ze své práce; ale neustálé kladné či záporné hodnocení ze strany dospělých potom omezuje jeho svobodnou volbu činnosti a sebevědomí. Ocenění jako vyšší forma pochvaly je využíváno zejména u nových a nejistých dětí k navození pocitu bezpečí a jistoty.

S oceněním se zachází přiměřeně proto, aby se na něm dítě nestalo závislé. Dítě má cítit sebeuspokojení z práce, kterou dělá; nedělat práci pro uspokojování představ dospělého,

pro pochvalu nebo známky. Předškolní děti mají největší radost ze samotné práce, pro školní děti je pak výsledek největší odměnou.

Při této metodě se probouzí u dětí smysl pro vlastní důstojnost a vede je k odmítání pochvaly. Jejich pocit sebedůvěry, rovnocennosti a odpovědnosti pak snižuje důležitost chvály. Není žádoucí děti pochvalou, odměnou či trestem manipulovat, aby nemohly sami za sebe poznat, co ony chtějí, ale naopak pomáhat jim poznat sama sebe, své silné a slabé stránky a umět s nimi zacházet.

Příprava pedagoga

Učitelka (učitel), která by se snad domnívala, že se na svou práci může připravit pouhým studiem, by se velmi mýlil. Nejdůležitějším požadavkem na učitele je správná skladba jeho vnitřních dispozic. Velmi důležitý je jeho vztah k dítěti.

Maria Montessori trvala na tom, že učitel se musí vnitřně připravovat tak, že sám sebe systematicky studuje, aby se mohl postupně zbavit všech zakořeněných defektů, které stojí v cestě jeho zdravým vztahům k dítěti. Je to totéž, jako bychom řekli, že učitel musí být zasvěcen. Musí začít studiem svých vlastních nedostatků, svých vlastních špatných vlastností, a ne se zaměstnávat pátráním po nedostacích dětí a způsobem jejich napravování.

Učitelka (učitel) v Montessori systému musí poznat sama sebe a zbavit se sklonů k posuzování a manipulaci dětí. Očistit své srdce od zloby a mrzutosti, naplnit sebe pokorou a své srdce dobročinností a láskou. Jen taková příprava mu dodá duševní rovnováhu a vyrovnanost, bez níž se ve své práci neobejde.

Přízpůsobení dítěti

Učitelka (učitel) musí v průběhu dne správně chápat a hodnotit každou situaci s pedagogickou představitostí a předvídavostí, protože je tu rozdíl od tradiční školy, kde má učitel při dosavadním způsobu výchovy jistý, zažitý způsob k dětem, kdy určuje, co mají dělat, a dává pozor, aby postupovaly podle jeho pokynů. Zatím co Montessori učitelka (učitel) má před sebou dítě, které takříkajíc neexistuje. Toto je principiální rozdíl. Učitelka (učitel) musí věřit, že dítě se projeví prostřednictvím práce, že ukáže svou pravou přirozenost, když najde práci, která ho přitahuje. Stará se tedy o to, aby se každé jednotlivé dítě mohlo postupně koncentrovat. Aby toho dosáhla, musí vynaložit svojí vlastní energii. Její činnost se bude od prvního stádia k dalším měnit podle toho, jak se bude měnit duševní vývoj dítěte.

Příprava prostředí učitelkou (učitelem)

Učitelka (učitel) má být „strážcem i pozorovatelem“ okolí. Zaměřuje se na prostředí, jeho dokonalou přípravu a nenechává se zmást, odradit či popudit stálým pohybem dětí, jejich manipulaci s předměty, zdánlivým rozhazováním či mařením té krásy, kterou ona starostlivě vytvořila. Tuto činnost provádí každý den vždy znovu. Koncentruje se tedy na prostředí, které obklopuje děti, protože z něho musí vycházet uzdravení a síla přitažlivosti, která bude polarizovat volbu dětí.

Pořádek a péče o didaktický materiál, který je vždy v pěkném, zářícím a perfektním stavu bez chyby, aby dítě vždy znovu okouzlit, kompletně připravený na použití.

5.5 Pedagogická diagnostika a individualizace vzdělávání

Pedagogové průběžně sledují, zaznamenávají a vyhodnocují individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení. Vycházejí zejména ze systematického pozorování dítěte při samostatné práci, hře, komunikaci, spolupráci, opakování činností a při práci s Montessori materiálem. Zjištění využívají při plánování další vzdělávací nabídky a při úpravě prostředí.

Individualizace je přirozenou součástí heterogenní Montessori skupiny. Dítě má možnost volby, dostatek času, možnost činnost opakovat a pracovat podle svého aktuálního stupně rozvoje. Pedagog volí míru podpory podle potřeb dítěte a propojuje vlastní pozorování s informacemi od rodiny a dalších odborníků.

Informace o vývoji a učení dítěte jsou využívány při plánování vzdělávání, při komunikaci se zákonnými zástupci a při sebehodnocení dítěte. Škola respektuje, že očekávané výsledky učení nejsou normou pro vzájemné porovnávání dětí.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do flexibilně uspořádaných integrovaných bloků. Bloky nejsou chápány jako pevný časový plán ani jako seznam učiva. Pedagogové s nimi pracují na úrovni třídy podle aktuálních potřeb, možností a zájmů dětí. Jednotlivé oblasti vzdělávání se přirozeně propojují.

Směřování k očekávaným výsledkům učení RVP PV: rozvoj tělesné, psychické, sociální, kulturní a environmentální oblasti; průběžné naplňování klíčových kompetencí a základních gramotností podle individuálních možností dítěte.

6.1 Vzdělávací nabídka

Vzdělávací nabídka vychází z aktuálních potřeb, možností a zájmů dětí a je uskutečňována prostřednictvím spontánních i řízených činností, individuální, skupinové i společné práce, pobytu venku a přirozených situací každodenního života. Nabídka se vzájemně propojuje a umožňuje dětem získávat zkušenosti prostřednictvím pohybu, smyslového vnímání, praktické činnosti, komunikace, tvořivosti, hry, pozorování a objevování.

Činnosti podporující bezpečí, vztahy, spolupráci a emoční pohodu

- spontánní, volná a námětová hra;
- sociální, interaktivní a kooperativní hry ve dvojicích, menších skupinách i celé skupině;
- činnosti podporující navazování vztahů, spolupráci, vzájemnou pomoc, ohleduplnost a respekt;
- společné přípravy, oslavy, slavnosti, loučení a další společné události;
- činnosti vedoucí k porozumění pravidlům společného soužití a jejich smyslu;
- řešení přirozených sociálních situací, vyjednávání a hledání společných řešení;
- vyjadřování vlastních potřeb, přání, pocitů, názorů a úsudků a naslouchání druhým;
- činnosti podporující uvědomování si osobních hranic, soukromí a bezpečného chování;
- dramatické, pohybové a hudební činnosti umožňující vyjádření a rozpoznávání emocí;
- společné prožitky při pobytu v přírodě, na výletech, kulturních akcích a dalších společenských příležitostech.

Činnosti podporující komunikaci, jazyk, naslouchání a vztah ke knihám

- každodenní přirozená komunikace, rozhovor, diskuse a sdílení zkušeností;
- samostatné a smysluplné vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů, mínění a úsudků ve vhodně formulovaných větách;
- vyprávění vlastních zážitků a reprodukce toho, co dítě slyšelo, vidělo nebo prožilo;
- otázky, odpovědi, hádanky, slovní hry, artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry;
- naslouchání druhým, porozumění slyšenému a přiměřené reagování;
- četba, vyprávění a poslech pohádek, příběhů a dalších literárních textů s estetickým, etickým či poznávacím obsahem;

- práce s knihami, obrazovými publikacemi, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji;
- učení se a reprodukce krátkých textů, veršů, říkanek a písní při různých příležitostech, včetně slavností a společného loučení;
- dramatizace literárních textů a příběhů;
- seznamování se symboly, písmeny, číslicemi, značkami a dalšími grafickými či vizuálními prostředky komunikace;
- využívání přirozených situací a přiměřených digitálních a mediálních prostředků ke komunikaci a získávání informací.

Hudební, rytmické a dramatické činnosti

- zpěv a poslech lidových, dětských a dalších písní;
- rytmizace říkadel, slov a textů;
- hra na jednoduché hudební nástroje a využívání různých zdrojů zvuku;
- rozlišování a reagování na změny výšky tónu, tempa, rytmu, dynamiky a charakteru hudby;
- pohybové vyjádření hudby a změny pohybu podle rytmu, tempa, výšky tónů nebo změny hudebního doprovodu;
- hudebně-pohybové hry a činnosti ve skupině;
- individuální i společný zpěv a hudební projev;
- hudba, pohyb, mimika, pantomima a dramatizace jako prostředky vyjádření nálad a emocí;
- recitace, dramatizace a společná vystoupení při slavnostech, kulturních a společenských událostech;
- hudební a zpěvní činnosti při pobytu venku a při společných příležitostech, například při oslavách, setkáních či loučení;
- poslech hudby a hudební činnosti podporující zklidnění, soustředění a emoční pohodu.

Pohybové činnosti podporující zdraví a tělesnou zdatnost

- lokomoční pohybové činnosti – chůze, běh, skoky, poskoky, lezení a další přirozené pohyby;
- nelokomoční pohybové činnosti – změny poloh, pohybů těla a jejich kombinace;
- základní gymnastická cvičení, pohybové a rytmické hry;
- míčové hry a činnosti s různým náčiním;
- turistika, vycházky, výlety a pohyb v rozmanitém přírodním terénu;
- sezónní pohybové činnosti podle podmínek a možností školy;
- smyslové a psychomotorické hry podporující koordinaci, orientaci v prostoru a uvědomování si vlastního těla;
- činnosti s využitím pohybového nářadí a náčiní;
- pohybové činnosti podporující rovnováhu, obratnost, koordinaci a tělesnou zdatnost;
- zdravotní, protahovací, kompenzační, uvolňovací a dechová cvičení;
- pohybové hry podporující spolupráci a respektování společných pravidel;
- činnosti zaměřené na bezpečný pohyb v prostředí mateřské školy, v přírodě, v dopravním prostředí a při výletech;

- příležitosti k osvojování zásad prevence úrazů a bezpečného chování, včetně praktického seznamování s dopravními situacemi.

Tvořivé, výtvarné a estetické činnosti

- spontánní i řízené výtvarné činnosti podporující tvořivost, fantazii a individuální vyjádření;
- kresba, malba, práce s barvou, otisky, frotáž, koláž, skládání, lepení a další výtvarné techniky;
- individuální i kolektivní výtvarné práce;
- experimentování s různými materiály, nástroji, strukturami, tvary a barvami;
- tvorba z přírodních i umělých materiálů;
- výtvarné zachycení člověka, přírody, předmětů, událostí a vlastních zkušeností;
- pozorování běžných objektů, jejich vlastností, tvarů, barev a uspořádání;
- konstruktivní a grafické činnosti;
- estetické vnímání přírody, prostředí, umění, hudby, literatury a lidské tvorby;
- péče o estetickou podobu společného prostředí;
- návštěvy kulturních akcí, výstav, divadelních představení a dalších míst spojených s kulturou a uměním podle aktuálních možností;
- přednes, recitace, dramatizace a další formy uměleckého vyjádření.

Praktické, pracovní a sebeobslužné činnosti

- praktická manipulace s různými předměty, materiály a nástroji;
- konkrétní operace s materiálem – třídění, skládání, spojování, rozebírání, sestavování a proměňování;
- konstrukční a tvořivé činnosti;
- činnosti rozvíjející koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku a přesnost pohybu;
- bezpečné a účelné používání jednoduchých pracovních nástrojů;
- péče o vlastní věci, pracovní místo, pomůcky, hračky a knihy;
- příprava jednoduchého občerstvení, prostírání a další činnosti spojené s běžným životem;
- péče o rostliny, zalévání, práce se semeny, půdou a dalšími přírodními materiály;
- společná práce a kooperativní pracovní činnosti;
- činnosti podporující samostatnost, odpovědnost a schopnost dokončit přiměřený úkol.

Poznávací, badatelské a matematické činnosti

- smyslové a psychomotorické hry podporující vnímání, pozornost, koncentraci a paměť;
- pozorování, zkoumání, experimentování a objevování vlastností předmětů a materiálů;
- třídění, přiřazování, uspořádávání, řazení a seskupování podle různých kritérií;
- porovnávání velikosti, množství, tvaru, délky, hmotnosti a dalších vlastností;
- odhadování, měření a ověřování v přirozených situacích;
- poznávání a pojmenovávání geometrických tvarů a jejich skládání z částí;
- orientace v prostoru a používání prostorových vztahů;
- práce s množstvím, číslem, číselnou řadou a základními matematickými vztahy;
- řešení praktických problémových situací, hledání různých možností řešení a ověřování výsledků;

- rozvoj logického myšlení, paměti, představivosti a schopnosti hledat souvislosti;
- plánování jednoduchého postupu a organizace činnosti;
- využívání konkrétních předmětů a materiálů k poznávání matematických a logických vztahů.

Činnosti podporující vztah k přírodě, kultuře a okolnímu světu

- pozorování přírody a změn v průběhu roku;
- poznávání rostlin, živočichů, přírodních materiálů a přírodních jevů;
- pozorování a poznávání různých prostředí a ekosystémů, například louky, lesa a zahrady;
- ekologicky zaměřené hry a projekty;
- praktické zkoumání přírodních i umělých materiálů;
- experimentování s přírodninami, půdou, vodou, semeny, rostlinami a dalšími materiály;
- péče o rostliny, zahradu a okolní prostředí;
- sběr a využívání přírodních materiálů při tvořivých a badatelských činnostech;
- vycházky, výlety do přírody a poznávání blízkého i širšího okolí;
- návštěvy kulturních akcí a míst spojených s kulturou, uměním a společenským životem;
- seznamování s tradicemi, slavnostmi, významnými událostmi a různými podobami kulturního života;
- poznávání lidí, jejich práce, povolání, řemesel a různých sociálních rolí;
- seznamování s běžnými technickými zařízeními a jejich bezpečným používáním;
- dopravní a bezpečnostní situace a jejich řešení v přirozeném i modelovém prostředí;
- činnosti zaměřené na rozpoznávání rizik a bezpečné chování v běžných i neobvyklých situacích;
- vytváření vztahu k živé i neživé přírodě a k prostředí, o které děti společně pečují.

Činnosti podporující zklidnění, relaxaci a odpočinek

- klidové a odpočinkové činnosti respektující individuální potřeby dětí;
- poslech pohádek, příběhů, hudby a dalších zvukových podnětů;
- dechová, relaxační a uvolňovací cvičení;
- smyslové a psychomotorické činnosti podporující zklidnění;
- klidové hudební a pohybové aktivity;
- střídání aktivního pohybu, soustředění, tvořivosti a odpočinku;
- vytváření podmínek pro pocit bezpečí, psychickou pohodu a regeneraci sil.

6.2 Integrované bloky

Ať je nám tu dobře – prostředí kolem nás

Tento integrovaný blok se bude věnovat primárně adaptačnímu období dětí ve třídě. Nově přichozí děti začleníme do kolektivu. Seznámíme děti s prostředím naší mateřské školy, třídy mateřské školy, zahradou a jejím nejbližším okolím. Společně si budeme utvářet pravidla soužití v mateřské škole a pokusíme se naplnit jejich dodržování. Společnými silami budeme pracovat na pozitivní klima třídy, abychom dosáhli prostředí, které je plné pohody a porozumění. My pedagogičtí pracovníci budeme dětem příkladem.

Co je to čas?

Integrovaný blok je zaměřen na rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, na tvořivost a fantazii při činnostech s přírodním materiálem, s tím, co nám podzim dal. Pokračovat budeme v adaptaci nových dětí ve školce, budeme prohlubovat pozitivní vztahy, společně tvořit prostředí třídy, vytvářet společně pravidla, vést děti k jejich pochopení a dodržování. Zaměříme se také na zodpovědnost za zdravé prostředí kolem nás, za zdravé klima, radost, hezké vztahy, aktivní sportování a zdravý pohyb, předcházení nemocem a úrazům. Budeme na základě praktických činností prohlubovat u dětí povědomí o časových pojmech a o změnách v přírodě. Společně budeme zkoumat čas, základní pojmy, pozorovat změny v přírodě.

Proč je vlastně zima?

Integrovaný blok nás provede společnou přípravou slavností, které každoročně v rámci adventu realizujeme. Seznámíme se s tradicí Vánočních svátků a jejich oslav, společně budeme připravovat, sdílet, prožívat sváteční chvíle. V rámci tohoto období budeme u dětí podporovat vzájemnou sounáležitost a soudržnost a zaměřovat se na citové vztahy rodinách a mezi dětmi. Adventní doba se také vybízí k posilování prosociálního chování dětí, toto žádoucí chování budeme podporovat pomocí prosociálních her a prožitkového učení. Samozřejmě neopomeneme ani empatický přístup pedagoga, který je vždy pro dítě vzorem, ani na vzájemné rozhovory obohacující slovní zásobu a vzájemné vztahy.

Dále je IB zaměřený na vnímání krásy přírody v zimě, seznamování se s vlastnostmi sněhu a ledu, užívání si zimních radovánek, zimních sportů. Povedeme děti k uvědomování si změn v přírodě a k péči o zvířata, přírodu i o svoje vlastní zdraví. Poznáváním kouzel příběhů a seznámením se se zvyky a tradicemi budeme v dětech probouzet fantazii a společně projdeme Masopustem k radostnému ukončení zimy. V tomto čase se také pravidelně věnujeme zkoumání sluneční soustavy a pohybu planet.

Slunce je nám blíž

Integrovaný blok se bude věnovat probuzení jarní přírody. Společně vyženeme paní zimu a přivítáme první, jarní paprsky a kvítka. Seznámíme děti s tradicí Velikonoc a dalšími svátky, které jako přináší. Také s dětmi budeme pozorovat přírodu, květiny, zvířata a jejich mláďata, jarní práce na zahrádkách, návrat stěhovavých ptáků. Zaměříme se na upevňování sounáležitosti s živou a neživou přírodou prostřednictvím přímého pozorování při pobytu venku, na pohyb a sportování v přírodě. Měsíc duben je také měsícem bezpečnosti, proto se na něj společně s dětmi připravíme a upevníme i tyto poznatky.

Povedeme děti k radostnému prožitku při přípravě dárku pro maminku a společně připravíme „Jarmark“. Zasadíme obiloviny a prozkoumáme a vyzkoušíme, jak je zpracovat a upéct třeba chléb.

Pozoruji, vyprávím, zažívám a zkouším – dobrodružství prázdnin

Příroda rozkvétá, prodlužuje se den. Zvuky přírody jsou slyšet na každém kroku. Společně jdeme po stopách našich předků a přemýšlíme o tom, jak vlastně vznikl náš svět. Bádáme a zkoumáme, zkoušíme různé jednoduché chemické a fyzikální pokusy. Těšíme se na blížící se léto a sluneční paprsky nás nabíjí energií. Chceme dětem přiblížit oslavu jejich svátku na celém světě. Trávíme více času venku. Loučíme se s kamarády, těšíme se na prázdniny. Zařazujeme výlety podle možností a plánujeme rozloučení s budoucími školáky v rámci „Zahradní slavnosti“ s rodiči. Loučení si užíváme v rámci celé školy, společně sdílíme, zpíváme, povídáme si, radujeme se i smutníme.

6.3 Další projekty a programy

Součástí vzdělávací nabídky jsou podle aktuálních možností školy a potřeb dětí také slavnosti, tradice, pobyty a aktivity v přírodě, spolupráce s rodinami, setkávání s odborníky a další projekty. Jejich konkrétní podoba se může měnit a nemusí být předem stanovena jako pevná součást vzdělávacího obsahu.

7. Přehled kompetencí

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo zvládnout tyto kompetence:

kompetence k učení,
kompetence k řešení problémů,
kompetence komunikativní,
kompetence sociální a personální,
kompetence činnostní a občanské.

7.1 Kompetence k učení (očekávané kompetence dítěte)

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů; získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení;
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a v dění prostředí, ve kterém žije;
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům, odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých;
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

7.2 Kompetence k řešení problémů (očekávané kompetence dítěte)

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem;
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého;
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost;
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích;
- zpřesňuje si početní představy, využívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit;

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit;
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu.

7.3 Komunikativní kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci v běžných situacích, komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou;
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.);
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

7.4 Sociální a personální kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí;
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim;
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout;
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem;
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

7.5 Činnostní a občanské kompetence (očekávané kompetence dítěte)

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem;
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá;
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně;
- váží si práce a úsilí druhých.

8. Návaznost předškolního a základního vzdělávání

Předškolní vzdělávání vytváří základy pro další vzdělávací cestu dítěte a podporuje jeho plynulý přechod do základního vzdělávání. Vychází z individuálních možností, potřeb, zájmů a tempa každého dítěte. Rozvíjí klíčové kompetence, čtenářskou a matematickou gramotnost a další předpoklady důležité pro pokračování ve vzdělávání.

V Montessori Kampusu je návaznost mezi mateřskou a základní školou založena na kontinuitě vzdělávacích principů, prostředí a strategií. Děti si v mateřské škole postupně rozvíjejí samostatnost, schopnost volby a plánování činnosti, soustředění, vytrvalost, schopnost dokončit práci, spolupracovat, řešit problémy, pečovat o prostředí a respektovat potřeby druhých. Učí se prostřednictvím vlastní zkušenosti, manipulace s materiálem, pozorování, objevování, opakování a reflexe vlastní činnosti.

Specifikem Montessori prostředí je připravené prostředí a práce s materiály, které podporují aktivní a samostatné učení dítěte. Zkušenosti získané při práci se smyslovými, praktickými, jazykovými, matematickými a dalšími materiály vytvářejí základ, na který může základní škola dále navazovat a který může prohlubovat v souladu s aktuálními možnostmi, potřebami a zájmy dítěte.

Návaznost mezi mateřskou a základní školou podporujeme také spoluprací pedagogů a sdílením informací o vzdělávacích potřebách a pokrocích dětí v rozsahu odpovídajícím jejich roli a potřebám dítěte. Při přechodu do základního vzdělávání věnujeme pozornost zejména adaptaci dítěte na nové prostředí, nové sociální role a nové nároky a současně usilujeme o zachování kontinuity ve způsobech učení a pedagogickém přístupu.

Cílem návaznosti není předčasná příprava dítěte na školní výuku, ale vytvoření pevných základů pro další učení a podpora dítěte při postupném přechodu do další etapy vzdělávání.

9. Autoevaluace MŠ a hodnocení výsledků vzdělávání

Výstup autoevaluačního procesu má vést ke zkvalitnění průběhu vzdělávacího procesu a výsledků vzdělávacího procesu. Cíl autoevaluace je zlepšovat úroveň školy prostřednictvím zjištění aktuálního stavu v daných autoevaluačních oblastech a přijetí reálných opatření. Velmi důležité je využít všech pozitivních nápadů, které se v autoevaluačním procesu objeví.

Hodnocené oblasti

podmínky ke vzdělávání, průběh vzdělávání, podpora dětí, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů osob ve vzdělávání, výsledky vzdělávání, řízení školy, další vzdělávání pedagogických pracovníků, úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Související oblasti

- klima školy
- podpora dětí, respektování individuálních vzdělávacích potřeb dětí
- dostatečný prostor pro rozvoj kompetencí
- hodnocení dětí a rozvoj jejich schopnosti sebehodnocení
- průběh vzdělávání, výsledky vzdělávání, efektivita výuky
- aprobovanost, další vzdělávání pedagogických pracovníků
- spolupráce s rodiči a veřejností
- práce vedení školy, řízení školy, personální práce
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům
- práce učitelů
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky školy
- soulad ŠVP s RVP ZV
- soulad realizovaného vzdělávacího programu Montessori s RVP
- dodržování zásad Montessori pedagogiky.

Kritéria autoevaluace

- podmínky vzdělávání
- výsledky vzdělávání
- kvalita personální práce
- spokojenost rodičů s prací školy
- účast rodičů na školních akcích
- úspěšnost absolventů v přijímacím řízení
- kvalifikovanost pedagogického sboru - další vzdělávání učitelů
- možnost volnočasových aktivit na škole
- využívání Montessori metod a forem práce
- péče o dítě se ŠVP a děti mimořádně nadané, individuální péče o jednotlivé děti
- úroveň vědomostí a dovedností dětí

- práce vedení školy
- úroveň vybavenosti tříd
- úroveň sociálního zázemí školy
- péče o psychohygienu učitelů
- kvalita hospodaření školy
- kontrolní činnost v odborné oblasti - revize, kontrola BOZP, PO
- úroveň prezentace školy
- postoj dětí ke škole

Priority denní evaluace

- bezpečnost dětí v budově, na zahradě a mimo areál MŠ,
- kontrola prevence úrazů, kontrola záznamů v Knize úrazů,
- pitný režim v průběhu dne,
- hygienické návyky,
- atmosféra třídy, sociální jednání, komunikační úroveň dětí,
- kontrola třídních vzdělávacích programů ve vazbě na ŠVP,
- individuální práce s dětmi s přihlédnutím k vývojovým potřebám dětí (přihlédnutí k senzitivním obdobím),
- kontrola nabízené škály a variability pomůcek praktického života,
- úroveň jemné motoriky dětí, manuální zručnost, způsob úchopu tužky,
- kontrola dodržování pracovní doby a další

Plán hospitační činnosti

Vzhledem k tomu, že ředitelka MŠ je jakožto pedagog ve třídě každodenně účastna přímé předškolní vzdělávací činnosti a vzhledem k tomu, že rozsah provozu umožňuje pravidelný kontakt a průběžnou komunikaci se všemi zaměstnanci, je hospitace prováděna formou krátkých kontrolních vstupů.

Výchovná činnost je zajišťována kvalifikovanými pedagogy, kteří se průběžně vzdělávají a pro něž je smysl jejich práce výrazným přínosem k osobnímu růstu (filosofie Montessori pedagogiky: učitelé a rodiče musí samy sebe systematicky studovat, aby odbouraly všechny zažitě defekty, které jsou překážkou na jejich cestě ke zdravému vztahu k dítěti).

Hospitace pedagogů probíhají průběžně po celý rok. Ředitelka sleduje celkový projev pedagoga, připravenost a využívání didaktického materiálu, individuální přístup k jednotlivým dětem, dodržování celkového rámce ŠVP a TVP. Výstupem z kontroly je zápis a následný pohovor, při kterém jsou pedagogové obeznámeni se závěrečnými hodnoceními a doporučeními pro další pracovní postupy.

Plán kontrolní činnosti

Oblasti evaluace	Kritéria evaluace	Nástroje evaluace	Čas	Zodpovědnost
Naplnění zvolených záměrů a cílů	Dodržování záměrů stanovených v ŠVP	Plány Třídní kniha Konzultace cílů na pedagogické radě	Měsíčně	Pavla Janečková Petr Turek
	Vedení dokumentace	Plány Třídní kniha Záznamy dětí		
Podmínky vzdělávání	Zhodnocení personálních podmínek	Pohovory se zaměstnanci	Průběžně	Kristýna Turková Petr Turek
	Zhodnocení materiálních podmínek	Rozbor stávajících podmínek materiálních		
	Zhodnocení organizačních podmínek	Sebehodnocení školy		
Průběh vzdělávání	Uplatňování principů Montessori	Měsíční plány Pedagogické rady	Měsíčně Měsíčně	Ředitelka Učitelé Asistenti
	Rozvíjení komunikačních dovedností	Vzájemné hospitace Spolupráce s odborníky Zpětná vazba dětí Zpětná vazba rodičů	Průběžně Průběžně Průběžně Průběžně	
Výsledky vzdělávání	Vývoj jednotlivých dětí v oblastech vzdělávání	Pozorování dětí Výsledky činností dětí Individuální konzultace	Denně Měsíčně 2x ročně	Učitelé
	Zhodnocení výsledku vzdělávacího procesu	Hospitace ředitelky Setkání rodičů	2x ročně 3x ročně	Ředitelka Učitelé
Spolupráce s rodiči a prezentace školy	Klima školy	Rozhovory s rodiči Individuální schůzky Setkání rodičů Akce pro celou rodinu	Průběžně 2x ročně 3x ročně 4x ročně	Ředitelka Učitelé
	Informovanost o organizačních záležitostech MŠ	Mail Setkání rodičů	Dle potřeby 3x ročně	Kristýna Turková
	Informovanost rodičů a veřejnosti o dění v MŠ	Mail Webové a fcb stránky	Dle potřeby Měsíčně	Kristýna Turková Petr Turek
Řízení školy	Efektivita plánování	Pohovory se zaměstnanci	Měsíčně	Kristýna Turková
	Podpora zaměstnanců a DVPP	Sebehodnocení Kristýny Turkové		
	Zapojení školy do projektů	Výsledky kontrol státních orgánů	Průběžně	
	Účelné nakládání s rozpočtem školy			

10. Zdroje a východiska školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vychází z právních, kurikulárních, metodických a odborných zdrojů dostupných v době jeho tvorby v roce 2023.

Právní a kurikulární východiska

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném v roce 2023.
- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění účinném v roce 2023.
- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, ve znění účinném od 1. 9. 2021, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, ve znění platném v roce 2023, zejména v částech týkajících se klíčových kompetencí, vzdělávacích strategií a návaznosti předškolního a základního vzdělávání.

Metodická východiska pro tvorbu ŠVP PV

- Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2005.
- Praktický průvodce třídním vzdělávacím programem mateřské školy, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2006.
- Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2007.
- Autoevaluace mateřské školy, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2008.

Odborná východiska Montessori pedagogiky

Při tvorbě vzdělávací koncepce byly využity také odborné zdroje a principy Montessori.

- Montessori, Maria. The Absorbent Mind. New York: The Theosophical Publishing House, 1949.
- Montessori, Maria. The Secret of Childhood. New York: Fides Publishers, 1966.
- Montessori, Maria. The Discovery of the Child. New York: Fides Publishers, 1967.
- Montessori, Maria. To Educate the Human Potential. Oxford: Clio Press, 1988.
- Montessori, Maria. Education and Peace. Oxford: Clio Press, 1992.
- odborné materiály Association Montessori Internationale (AMI) vztahující se k Montessori pedagogice a vzdělávání dětí ve věku 3–6 let.

Východiska školy

Školní vzdělávací program dále vychází z pedagogické koncepce, zkušeností a podmínek školy a z principů Montessori pedagogiky uplatňovaných v prostředí školy, zejména z principu připraveného prostředí, respektu k individualitě dítěte, podpory samostatnosti, svobodné volby v rámci stanovených hranic, učení prostřednictvím vlastní aktivity a zkušenosti, práce s Montessori materiálem, pozorování dítěte, možnosti opakování a vlastního tempa, podpory soustředění, spolupráce, péče o prostředí a rozvoje odpovědnosti dítěte.